

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över promemorian Konkursförfarandet (Ds 2019:31)

Ert dnr Ju2019/04217/L2

Domstolsverket har granskat promemorian mot bakgrund av den verksamhet som bedrivs av Sveriges Domstolar, dvs. utifrån hur förslaget kan tänkas påverka verksamheten ekonomiskt, organisatoriskt och utbildningsmässigt. Granskningen har även omfattat hur förslaget kan påverka verksamhetsstöd, arbetsformer eller rättssäkerheten generellt.

Domstolsverket välkomnar en ordning med ett mer ändamålsenligt konkursförfarande, ökad effektivitet och en mer renodlad verksamhet för domstolarna.

Även de förslag som syftar till att modernisera förfarandet bl.a. genom att i större utsträckning möjliggöra elektronisk kommunikation och borttagande av onödiga formkrav välkomnas. Domstolsverket vill i det sammanhanget lyfta fram att utöver borttagande av underskriftskravet vid konkursansökan bör även kravet på säker ingivning av ansökningar som ges in av företrädare för det allmänna, helt kunna tas bort (jmf s. 487). Motsvarande förslag om borttagande av vissa säkerhetskrav vid överföring av handling har nyligen lämnats för åklagarens stämningsansökan i promemorian Digital kommunikation i domstolsprocesser (Ds 2019:18 s. 49 ff).

Domstolsverket instämmer i den bedömning som görs i promemorian när de gäller ett tidigare ikraftträdande i vissa avseenden (s. 456). Särskilt när det gäller förslaget om slopande av kungörelse i ortstidning finns anledning att tidigare lägga ett ikraftträdande eftersom en sådan ändring inte medför några större förändringar men som så länge kravet finns kvar innebär stora kostnader för Sveriges Domstolar.

I dagsläget ansvarar Domstolsverket för två föreskrifter som hanterar konkursfrågor. Det är dels Domstolsverkets föreskrifter (DVFS 2010:5) om redovisning av konkurskostnader och betalning av konkursavgifter m.m. senast ändrade genom DVFS 2017:2, dels Domstolsverkets föreskrifter (DVFS 2019:9) om konkursförvaltartaxa. Såsom förslagen ser ut i promemorian kommer Tillsynsmyndigheten ta över arbetsområden som har beröring med vad som regleras i föreskrifterna. Det bör därför övervägas om inte den föreskriftsrätt Domstolsverket har i enlighet med konkursförordningen i stället ska föras över till Kronofogdemyndigheten.

Domstolsverket ser positivt på de förslag på regeringsuppdrag som lämnas i promemorian (uppdraget om behöriga tingsrätter, uppdraget om översyn av konkursavgifter, uppdraget för genomförandet). Både uppdraget om översyn av konkursavgifter och uppdraget för genomförandet förslås ges Domstolsverket och Kronofogdemyndigheten tillsammans vilket Domstolsverket ser som en förutsättning för ett bra utfall och förslagen välkomnas därför. Uppdragen innebär, utöver att Domstolsverket behöver samverka med Kronofogdemyndigheten, även att en omfattande samverkan måste ske inom Sveriges Domstolar, där ibland med samtliga tingsrätter. Uppdragen innebär vidare att samverkan måste ske i flertalet frågor, t.ex. vilka tingsrätter som ska vara konkursdomstolar, frågor om nedläggning och förberedelsen kring införandet. Sammantaget innebär detta att Domstolsverket bedömer att tiden för att genomföra uppdragen kommer att uppgå till 18 månader. Detta måste som Domstolsverket ser det beaktas när tiden för ikraftträdande bestäms.

Slutligen vill Domstolsverket framföra att beräkningarna av de ekonomiska konsekvenser för domstolarna och Domstolsverket som läggs fram i promemorian bedöms som rimliga. Som framförs i konsekvensanalysen kommer det att ta en viss tid innan reformens kostnadsminskningar får fullt genomslag och i ett inledningskede kommer förslaget antagligen innebära ökade kostnader för det arbete som behöver utföras på domstolarna och Domstolsverket.

Detta yttrande har beslutats av tf. generaldirektören Peter Yngve. I beredningen har även deltagit chefsjuristen Charlotte Driving, ekonomidirektören Leif Eriksson och juristen Rebecca Hjalmarö (föredragande).

Peter Yngve

Rebecca Hjalmarö